

Decembercirculaire 2022 gemeentefonds -> effecten gemeente Dinkelland

Algemeen

Meestal verschijnen jaarlijks drie circulaire's. In mei, september en december. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september van de vertaling van de Miljoenennota, december rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. Dit is dus de laatste van dit jaar.

De belangrijkste onderwerpen in deze decembercirculaire zijn: aanpassing uitkeringsfactor 2020 en 2023, bekendmaking van 12 taakmutaties (waaronder de taakmutatie in verband met Energietoeslag) en presentatie van 8 nieuwe decentralisatie uitkeringen. In deze circulaire heeft een correctie plaatsgevonden op een verkeerde raming van de WOZ-waarden door BZK. In de septembercirculaire is gerekend met een foutieve raming waardoor de uitkeringsfactor te hoog was vastgesteld. In deze circulaire wordt deze (negatieve) correctie doorgevoerd. Ook wordt in deze circulaire een vooraankondiging gedaan voor de meicirculaire 2023 in verband met extra prijsbijstelling over het jaar 2022.

Hoogte en omvang algemene uitkering

De hoogte en omvang van de algemene uitkering uit de decembercirculaire 2022 laat het volgende meerjarige verloop zien:

gemeente Dinkelland	2022	2023	2024	2025	2026	2027
stand decembercirculaire 2022	42.586	41.806	43.092	45.482	44.321	44.082
stand septembercirculaire 2022	41.971	41.967	43.266	45.657	44.497	44.252
Saldo	615	-161	-174	-175	-176	-170

Verklaring hogere algemene uitkering/taakmutaties

Het verschil in de hoogte van de algemene uitkering wordt naast een correctie uit de septembercirculaire 2022 en een bijstelling van een aantal maatstaven (hoeveelheidsverschillen) vooral veroorzaakt door zogenaamde taakmutaties. Taakmutaties zijn middelen die met een bepaald oogmerk aan het gemeentefonds zijn toegevoegd of onttrokken, maar waar geen bestedingsverplichting aan ten grondslag ligt. Wanneer ze nieuw zijn worden ze eenmalig afzonderlijk benoemd om inzicht te creëren waaraan het rijk meer of minder geld gaat besteden. Maar het uitgangspunt van de gehele algemene uitkering is en blijft dat de middelen vrij aanwendbaar zijn. Binnen de gemeente Dinkelland kennen we de lijn dat voor deze taakmutaties een stelpost wordt opgenomen in afwachting van te ontwikkelen beleid. Zodra door college en raad wordt ingestemd met het ontwikkelde beleid kan een beroep worden gedaan op deze stelpost(en). Indien ervoor wordt gekozen geen beleid te ontwikkelen dan kan de stelpost vrijvallen ten gunste van de algemene middelen. De taakmutaties die in de decembercirculaire 2022 zijn benoemd en die van toepassing zijn op de gemeente Dinkelland zijn:

Taakmutaties	2022	2023	2024	2025	2026	2027
- toegankelijkheid verkiezingen	4					
- energietoeslag	410					
- bijzondere bijstand	29					
- breed offensief	6					
- Uitvoeringskosten Bijzondere Bijstand Zelfstandigen	3					
- Jeugdzorg (restant hervormingsagenda)	3					
- Compensatieregeling Voogdij 18+	28					
- Gezond in de stad	12					
- Inkomstenderving gemeenten 2020 (covid-19)	6					
- Leerlingenvervoer Oekraïne	15					
- Meerkosten Oekraïne sociaal domein	41					
- Versterken sociale basis	19					
- Continuïteit van zorg	24					
- wet goed verhuurderschap		-26	-28	-29	-29	-29
- wet kwaliteitsborging		7	7	7	7	7
Totaal taakmutaties	600	-19	-21	-22	-22	-22

Voor een deel van de taakmutaties geldt dat daar in 2022 daadwerkelijke uitgaven tegenover staan, maar voor een ander deel van deze mutaties geldt dat niet. Dit deel wordt via resultaatbestemming als onderdeel van de jaarverantwoording overgeheveld naar het jaar 2023.

De volgende mutaties 2022 zullen via resultaatbestemming worden overgeheveld naar 2023:

- Toegankelijkheid verkiezingen
- Energietoeslag (met uitzondering van vooruitbetaalde bedragen)
- Bijzondere bijstand
- Breed offensief
- Gezond in de stad
- Versterken sociale basis

Toelichting nieuwe taakmutaties (genoemde bedragen zijn landelijk)

Toegankelijkheid verkiezingen & aanpassing software burgerlijke stand

Gemeenten ontvangen in 2022 een incidentele bijdrage van in totaal € 2,7 miljoen als stimulans voor het toegankelijker maken van verkiezingen bijvoorbeeld voor mensen met een visuele of andere beperking. Het wetsvoorstel *gezamenlijk gezag door erkenning* is in maart 2022 aangenomen in de Eerste Kamer en treed op 1 januari 2023 in werking. Voor de uitvoering van dit wetsvoorstel dienen de burgerzakensystemen aangepast te worden. Leveranciers berekenen de kosten die hiermee gemoeid gaan door aan gemeenten. Om gemeenten hiervoor te compenseren is een bedrag van € 95.000 beschikbaar.

Energietoeslag

Het kabinet heeft besloten om in 2023 nogmaals € 1.300 uit te keren aan mensen die leven van 120% van het sociaal minimum of minder. Hiervoor ontvangen gemeenten in 2022 € 500 miljoen, zodat gemeenten de mogelijkheid hebben om hiervan al € 500 uit te keren.

Bijzondere bijstand

Naar aanleiding van de Kamerbrief Aanvullende maatregelen energierekening van 20 september jl. ontvangen gemeenten in 2022 € 35 miljoen om zowel via vroegsignalering als via de bijzondere bijstand gerichte hulp aan te bieden.

Breed offensief

Het wetsontwerp Breed offensief beoogt processen te stroomlijnen en te harmoniseren om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen. Voor de implementatie van de voorstellen uit Breed offensief heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) in totaal € 53 miljoen aan incidentele middelen beschikbaar gesteld voor 2020, 2021 en 2022. Op basis van bestuurlijke afspraken ontvangen gemeenten in 2022 € 9,1 miljoen via de algemene uitkering voor de implementatie van de onderdelen van Breed offensief die wetswijzigingen vereisen. In de septembercirculaire Gemeentefonds van 2021 is eerder € 15,5 miljoen voor 2021 beschikbaar gesteld via de algemene uitkering voor de implementatie van de onderdelen van Breed offensief die géén wetswijziging vereisen.

Uitvoeringskosten Bijzondere Bijstand Zelfstandigen

Aan gemeenten wordt eenmalig € 4,6 miljoen extra uitvoeringskosten toegekend voor de relatief hoge instroom in het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) in het eerste kwartaal van 2022, als gevolg van het stopzetten van de Tozo (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers) en de vereenvoudiging van het Bbz. Het bedrag is tot stand gekomen door de vergoeding voor uitvoeringskosten die voor Tozo-uitkeringen gold toe te passen op het aantal nieuwe Bbz-uitkeringen in het eerste kwartaal van 2022.

Jeugdzorg (restant hervormingsagenda)

Met de septembercirculaire 2021 zijn aanvullende middelen voor de uitvoering van de jeugdzorg aan gemeenten beschikbaar gesteld. Van deze middelen is, na overleg met de VNG, besloten € 9 miljoen over te hevelen naar de begroting van het ministerie van VWS ten behoeve van de uitvoering van de hervormingsagenda in 2022.

Onderdeel van de afspraak is dat resterende middelen van het uitvoeringsbudget teruggeboekt worden van het ministerie van VWS naar het gemeentefonds. De resterende middelen voor 2022 bedragen € 2,8 miljoen en worden in deze circulaire toegevoegd aan de algemene uitkering.

Compensatieregeling Voogdij 18+

Ten behoeve van de compensatieregeling voogdij 18+ wordt jaarlijks € 30 miljoen gereserveerd binnen de integratie-uitkering voogdij 18+. Nadat het daadwerkelijk benodigde bedrag voor de compensatieregeling bekend is, wordt het saldo (positief of negatief) verrekend met de algemene uitkering. De inventarisatie van de compensatieregeling voor 2022 kon niet tijdig worden afgerond.

Daarom valt het gehele gereserveerde budget voor 2022 van € 30 miljoen vrij ten gunste van de algemene uitkering. In de meicirculaire 2023 zal de verrekening van de bedragen voor de compensatieregeling 2022 met de algemene uitkering alsnog plaatsvinden.

Wet Goed Verhuurderschap

Gemeenten krijgen meer mogelijkheden om malafide verhuurderschap en discriminatie op de huurmarkt gericht aan te pakken. Deze afspraken worden uitgevoerd in de vorm van het wetsvoorstel Goed Verhuurderschap, dat naar verwachting in juli 2023 in werking zal treden. Voor de structurele kosten wordt een bedrag van € 12,4 miljoen met ingang van 2023 toegevoegd.

In de decembercirculaire 2022 zijn de volgende DU's opgenomen:

- Gezond in de stad € 8,3 miljoen in 2022
- Inkomstenderving gemeenten 2020 (covid-19) € 152 miljoen in 2022
- Leerlingenvervoer Oekraïne € 12,8 miljoen
- Wet kwaliteitsborging bouw € 10 miljoen (2023 tot en met 2026)
- Meerkosten Oekraïne sociaal domein € 25,5 miljoen in 2022
- Versterken sociale basis € 11 miljoen in 2022
- Continuïteit van zorg: maatschappelijke opvang € 32,5 miljoen in 2022

Toelichting nieuwe DU's:

Meerkosten Oekraïne sociaal domein

De gemeenten ontvangen voor het uitvoeren van de taken voor Oekraïense ontheemden in 2022 € 25,5 miljoen. Het gaat om de uitvoering van taken voor de zorg en ondersteuning vanuit de Wmo 2015 en de Jeugdwet, de uitvoering van het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg, het Rijksvaccinatieprogramma en het prenataal huisbezoek uit de Wet publieke gezondheid.

Versterken sociale basis

Vanuit het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen werkt het ministerie van VWS aan een samenleving waar (toekomstige) ouderen waardig oud kunnen worden. Belangrijk hierbij is dat ouderen een beroep kunnen doen op een sterke sociale basis. Hiervoor komt € 11 miljoen beschikbaar.

Continuïteit van zorg: Maatschappelijke opvang (covid-19)

Aan de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke opvang wordt in 2022 een bedrag van € 32,5 miljoen toegevoegd. De verdeling vindt plaats naar rato van de aandelen van de centrumgemeenten in het objectieve verdeelmodel. Daarnaast wijzigt de verdeling van de decentralisatie-uitkering door de actualisatie van de maatstaf uitkeringsontvangers (drempel).

Samenvatting	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Hogere algemene uitkering	615	-161	-174	-175	-176	-170
Totaal taakmutaties	600	-19	-21	-22	-22	-22
(voorlopig) budgettaire effect	15	-180	-195	-197	-198	-192

Vervolg

De vertaling van de algemene uitkering en de budgettaire consequenties daarvan voor 2022 nemen we mee in de jaarrekening 2022. Voor een deel van de taakmutaties geldt dat daar ook daadwerkelijke uitgaven in 2022

tegenover staan maar voor een ander deel van deze taakmutaties geldt dat (nog) niet. Deze worden via resultaatbestemming als onderdeel van de jaarverantwoording overgeheveld naar het jaar 2023. Het daadwerkelijke budgettaire effect van deze decembercirculaire 2022 kan dus ook pas echt worden bepaald als de jaarverantwoording 2022 (inclusief de resultaatbestemming) is opgemaakt.

De meerjarige consequenties (dus vanaf het jaar 2023) voor onze meerjarige begroting betrekken we bij het opstellen van de perspectiefnota 2024.